

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie K. C.

ukaranego za wykroczenie z art. 116 § 1a k.w.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2024 r.

w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich wniesionej na korzyść obwinionego

od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 9 lipca 2021 r., sygn. akt II W 542/21,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i uniewinnia K. C. od
popęlnienia przypisanego mu wykroczenia, obciążając Skarb
Państwa kosztami postępowania w sprawie.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

K. C. został obwiniony o to, że w dniu 10 stycznia 2021 r. o godz. 01:30 w miejscowości P. na drodze publicznej naruszył obowiązek zakrywania ust i nosa, tj. o wykroczenie z art. 116 § 1a k.w. w zw. z § 25 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r. poz. 512).

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Bełchatowie z dnia 9 lipca 2021 r., sygn. II W 542/21, K. C. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego czynu wyczerpującego dyspozycję art. 116 § 1a k.w. i wymierzono mu za to wykroczenie karę nagany.

Wyrok ten uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Kasację od przedmiotowego wyroku na korzyść obwinionego wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich. W kasacji zarzucił rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa materialnego, tj. art. 2 § 1 k.w., przez ukaranie K. C. za wykroczenie polegające na tym, że w dniu 10 stycznia 2021 r. w miejscowości P., na drodze publicznej, naruszył obowiązek zakrywania ust i nosa, tj. za czyn podlegający penalizacji w czasie jego popełnienia na podstawie art. 116 § 1a k.w., mimo że zachowanie obwinionego nie było już zabronione pod groźbą kary w dacie orzekania.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie K. C. od popełnienia przypisanego mu wykroczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

Trafnie wskazano w kasacji, że w dacie popełnienia przez K. C. przypisanego czynu, tj. w dniu 10 stycznia 2021 r., na podstawie § 27 pkt 2 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2316), obowiązywał nakaz zakrywania, przy pomocy maseczki, ust i nosa w miejscach ogólnodostępnych, w tym na drogach i placach, na terenie cmentarzy, promenad, bulwarów, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych.

Ostatecznie, nakaz ten obowiązywał do dnia 5 czerwca 2021 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 2021 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r., poz. 1013) nakaz ten został bowiem uchylony i od dnia 6 czerwca 2021 r. obowiązek zakrywania ust i nosa

nie dotyczył już przestrzeni publicznej, jaką są drogi i place, teren cmentarzy, promenad, bulwarów, miejsc postoju pojazdów, czy parkingów leśnych.

Wobec tak ukształtowanego przez prawodawcę stanu prawnego, czyn przypisany obwinionemu zaskarżonym wyrokiem, w dacie orzekania nie podlegał już ukaraniu.

Stosownie do treści art. 2 § 1 k.w., jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia wykroczenia, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Trafnie w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2022 r., I KZP 12/21 wskazano, że norma intertemporalna zawarta w art. 2 § 1 k.w. znajduje zastosowanie do uregulowań epizodycznych zawartych w ustawie albo aktach wykonawczych, które uszczegóławiają przepisy ustawowe albo stanowią wypełnienie (przepisu blankietowego), jeżeli w ustawie nie zastosowano uregulowań przewidujących odmienne reguły rozstrzygające o kolizji ustaw w czasie. W zakresie uregulowanego na mocy aktu wykonawczego obowiązku zakrywania ust i nosa w miejscach ogólnodostępnych, w tym na drogach, nie przewidziano regulacji wyłączających stosowanie art. 2 § 1 k.w.

Wskazane okoliczności prowadzą do wniosku, że wobec zmiany przepisów rozporządzenia, które wypełniały przepis blankietowy art. 116 § 1a k.w., doszło do zmiany ustawy w rozumieniu art. 2 § 1 k.w., która na skutek braku szczegółowych unormowań kolizyjnych, doprowadziła do całkowitej depenalizacji przypisanego obwinionemu wykroczenia.

Wyrok wydany z rażącym naruszeniem art. 2 § 1 k.w. miał istotny wpływ na jego treść bowiem właściwe zastosowanie w tej sprawie tego przepisu, skutkowałoby orzeczeniem odmiennym co do istoty.

Mając to na uwadze należało uchylić zaskarżony wyrok i – wobec oczywistej niesłuszności ukarania – uniewinnić obwinionego od popełnienia zarzuconego mu wykroczenia. Kierując się dyspozycją art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w. należało również obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania w sprawie o wykroczenie.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

(r.g.)

